

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2020 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 976 864 271
Organisasjonsform: Forening/lag/innretning
Foretaksnavn: MAGE-TARMFORBUNDET
Forretningsadresse: Hulbergvegen 118
2350 NES PÅ HEDMARKEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2020 - 31.12.2020

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Mads Johansson
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 20.05.2021

Grunnlag for avgivelse

År 2020: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2019: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2020

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 07.08.2022

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt		14 323	54 445
Annen driftsinntekt	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	4 009 051	3 899 498
Sum inntekter		4 023 374	3 953 943
Kostnader			
Varekostnad	8	503 238	614 983
Lønnskostnad	9	1 842 886	1 866 288
Annen driftskostnad	4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15	796 538	1 543 941
Sum kostnader		3 142 662	4 025 212
Driftsresultat		880 711	-71 269
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	17	17 378	25 777
Sum finansinntekter		17 378	25 777
Annen rentekostnad		335	434
Annen finanskostnad		4 103	
Sum finanskostnader		4 437	434
Netto finans		12 941	25 343
Ordinært resultat før skattekostnad		893 652	-45 926
Skattekostnad på ordinært resultat			
Ordinært resultat etter skattekostnad		893 652	-45 926
Årsresultat		893 652	-45 926
Årsresultat etter minoritetsinteresser		893 652	-45 926

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Totalresultat		893 652	-45 926
Overføringer og disponeringer			
Overført annen egenkapital	17	893 652	-45 926
Sum overføringer og disponeringer		893 652	-45 926

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Sum anleggsmidler		0	0
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer	16	-3 500	64 664
Andre kortsiktige fordringer	16	155 378	150 833
Sum fordringer		151 878	215 497
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	17	4 399 385	2 465 371
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		4 399 385	2 465 371
Sum omløpsmidler		4 551 264	2 680 868
SUM EIENDELER		4 551 264	2 680 868
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	18	2 579 534	1 685 882
Sum opptjent egenkapital		2 579 534	1 685 882
Sum egenkapital		2 579 534	1 685 882
Sum langsiktig gjeld		0	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2020	2019
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		195 474	129 934
Skyldig offentlige avgifter		98 091	99 357
Annen kortsiktig gjeld	5, 19	1 678 165	765 694
Sum kortsiktig gjeld		1 971 730	994 985
Sum gjeld		1 971 730	994 985
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 551 264	2 680 868

Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2020 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2021 810865

Enheten

Organisasjonsnummer: 976 864 271
Organisasjonsform: Forening/lag/innretning
Foretaksnavn: LANDSFORENINGEN MOT FORDØYELSES-
SYKDOMMER
Forretningsadresse: Hulbergvegen 118
2350 NES PÅ HEDMARKEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2020 - 31.12.2020

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Mads Johansson
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 20.05.2021

Grunnlag for avgivelse

År 2020: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2019: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2020.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 13.10.2021

Organisasjonsnr: 976 864 271
LANDSFORENINGEN MOT FORDØYELSES-
SYKDOMMER

RESULTATREGNSKAP

<u>Beløp i: NOK</u>	<u>Note</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt		14 323	54 445
Annen driftsinntekt	1, 2, 3,	4 009 051	3 899 498
Sum inntekter		4 023 374	3 953 943
Kostnader			
Varekostnad	8	503 238	614 983
Lønnskostnad	9	1 842 886	1 866 288
Annen driftskostnad	4, 5, 6,	796 538	1 543 941
Sum kostnader		3 142 662	4 025 212
Driftsresultat		880 711	-71 269
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	17	17 378	25 777
Sum finansinntekter		17 378	25 777
Annen rentekostnad		335	434
Annen finanskostnad		4 103	
Sum finanskostnader		4 437	434
Netto finans		12 941	25 343
Ordinært resultat før skattekostnad		893 652	-45 926
Skattekostnad på ordinært resultat			
Ordinært resultat etter skattekostnad		893 652	-45 926
Årsresultat		893 652	-45 926
Årsresultat etter minoritetsinteresser		893 652	-45 926
Totalresultat		893 652	-45 926
Overføringer og disponeringer			
Overført annen egenkapital	17	893 652	-45 926
Sum overføringer og disponeringer		893 652	-45 926

Organisasjonsnr: 976 864 271
LANDSFORENINGEN MOT FORDØYELSES-
SYKDOMMER

BALANSE

<u>Beløp i: NOK</u>	<u>Note</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Sum anleggsmidler		0	0
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer	16	-3 500	64 664
Andre kortsiktige fordringer	16	155 378	150 833
Sum fordringer		151 878	215 497
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o. l.	17	4 399 385	2 465 371
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		4 399 385	2 465 371
Sum omløpsmidler		4 551 264	2 680 868
SUM EIENDELER		4 551 264	2 680 868
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	18	2 579 534	1 685 882
Sum opptjent egenkapital		2 579 534	1 685 882
Sum egenkapital		2 579 534	1 685 882
Sum langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		195 474	129 934
Skyldig offentlige avgifter		98 091	99 357
Annen kortsiktig gjeld	5, 19	1 678 165	765 694
Sum kortsiktig gjeld		1 971 730	994 985
Sum gjeld		1 971 730	994 985

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

4 551 264

2 680 868

Organisasjonsnr: 976 864 271
LANDSFORENINGEN MOT FORDØYELSES-
SYKDOMMER

NOTEOPPLYSNINGER - SELSKAP - alle poster oppgitt i hele tall

Note

Antall årsverk i regnskapsåret

Virksomheten har hatt følgende antall årsverk:
0.00

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk for små foretak.

Resultatposter

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet og kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende verdi.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremier anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Note 1 Kontingentinntekter

	2020	2019
Kontingentinntekter	1 509 020	1 491 591
- utbetaling til lokalforeninger	229 391	277 838
Sum kontingentinntekter	1 279 629	1 213 753

Note 2 Annonseinntekter

	2020	2019
Annonseinntekter	140 000	203 682
Annonseinntekter WEB	225 775	123 088
Sum annonseinntekter	365 775	326 770

Note 3 Driftstilskudd

	2020	2019
Tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
Medlemstilskudd (3 393 medlemmer i 2018)	1 323 670	1 295 945
Sum	1 323 670	1 295 945

* 2018 danner grunnlag for tilskudd 2020

Note 4 Barne- og ungdomsarbeid

Inntekter	2020	2019
Grunntilskudd Fordelingsutvalget (nasjonalt)	336 992	285 150
Grunntilskudd Fordelingsutvalget (internasjonalt)	5 421	
Tilskudd fra BUFdir til Familiesamlingen		108 770
Egenandel likemannssamling for ungdom		83 950
Egenandel likemannssamling familie		34 500
Støtte til familiesamlinger*		5 000
Sum inntekter	342 413	517 370

Kostnader	2020	2019
Lønn inkl. sos. kostnader	57 000	85 542
Honorar	0	15 000
Trekkpliktig del av reise	0	339
Honorar regnskap	0	1 000
Bilgodtgjørelse oppgavepliktig	0	2 240
Reisekostnad, ikke oppgavepliktig - ungdomssamling	0	56 674
Reisekostnad, ikke oppgavepliktig - familiesamling	0	113 643
Likemannssamling for ungdom	6 000	132 396
Familiesamling	51 278	21 500
Europeisk ungdomsmøte	0	6 519
Kontingent Unge Funksjonshemmede	5 000	6 000
Annen rentekostnad	0	70
Sum kostnader	119 278	440 923

Note 5 Prosjekter

	2020	2019
Prosjekt: High five, low FODMAP		
Tilskudd	300 000	0
= Sum tilskudd	300 000	0
- Prosjektkostnader	62 025	0
+ Egne midler	0	0
Videreført til 2021 - forsinkelse pga. korona	237 975	
Sum High five, low FODMAP	0	0

* Restmidler er overført kto. 2969

	2020	2019
Prosjekt: IBD og sosioøkonomiske effekter		
Tilskudd fra Stiftelsen Dam	755 000	0
= Sum tilskudd	755 000	0
- Prosjektkostnader		0
+ Egne midler		0
Videreført til 2021 - utsatt	755 000	
Sum IBD og sosioøkonomiske effekter	0	

* Midler er overført kto. 2968 i påvente av oppstart

	2020	2019
Prosjekt: Samvalg og mestring (1002)		
Tilskudd fra AbbVie		0
= Sum tilskudd	0	0
- Prosjektkostnader	5 824	235 355
+ Egne midler	0	0
Sum Samvalg og mestring	-5 824	-235 355

	2020	2019
Prosjekt: Samvalgskampanje (1010)		
Tilskudd fra AbbVie	50 000	0
= Sum tilskudd	50 000	0
- Prosjektkostnader	26 212	235 355
+ Egne midler	0	0
Videreført til 2021 - utsatt	23 788	0
Sum Samvalg og mestring	0	-235 355

Note 6 Seminarer

	2020	2019
Inntekter		
IBD-dagen	0	679
IBS-dagen	0	3 800
Sum inntekter	0	4 479

	2020	2019
Kostnader		
IBD-dagen	0	32 809
IMID-seminar		
IBS-seminar	0	17 950
Sum kostnader	0	50 759

Note 7 Andre inntekter

	2020	2019
Donasjoner og gaver	54 996	42 975
Egenandel likemannsamling voksen	36 678	36 570
Lotteri voksengruppa		24 750
Støtte voksensamling		36 000
Refusjon EFCCA	3 969	
Refusjon MVA	261 390	228 667
Støtte til prosjekter		
Andre bidrag		
Adm. tilskudd Ekstra Stiftelsen	182 900	73 000
Annet salg	14 323	54 445
Differanse kontingentinnbetalinger	69 395	9 400
Sum	623 651	505 807

Note 8 Fordøyelsen

	2020	2019
Utarbeidelse av Fordøyelsen	463 588	510 070
Sum	463 588	510 070

Note 9 Lønn og offentlige avgifter

	2020	2019
Lønn/honorar kostnader	1 381 920	1 283 084
Arbeidsgiveravgift	214 599	224 062
Andre godtgjørelser	46 286	40 204
Pensjon/forsikring	200 081	318 938
Sum	1 842 886	1 866 288

*Inkluderer kr 57 som gjelder lønn knyttet til barne- og ungdomsarbeid (note 4).

Note 10 Regnskap og revisjon

	2020	2019
Regnskapshonorar	90 000	94 313
Honorar Zubarus (medlemsystem)	116 878	76 140
Revisjonshonorar	54 469	81 125
Sum	206 878	170 453

I revisjonshonorarer ligger avregning honorar revisjon 2019, forskudd honorar revisjon 2020 og bekreftelser til offentlige etater. I tillegg bekreftelse av prosjektrengskap.

Note 11 Møter og seminarer

	2020	2019
ADM/AU/LS møter	47 966	111 335
Landsmøte	0	130
Utviklingsseminar	0	80 233
Likemannsamling voksen	99 509	113 093
Nordisk møte	0	6 891
Efcca/Ecco		15 728
Sum	147 475	327 410

Note 12 Reisekostnader

	2020	2019
Andre reiseutgifter	9 556	23 885
Bilgodtgjørelse	3 468	30 444
Sum	9 556	23 885

Note 13 Kontingenter

	2020	2019
Norilco	350	350
EFCCA	20 959	17 600
FFO	23 471	14 110
Frivillighet i Norge	5 136	3 046
Sum	49 916	35 106

Note 14 Kontorkostnader

	2020	2019
Husleie	15 000	15 000
Kontorrekvisita	2 856	0
Telefonkostnader/datakommunikasjon	67 560	56 742
Porto	16 441	17 725
Leie datasystemer	9 285	11 678
Sum	111 142	101 145

Note 15 Andre kostnader

	2020	2019
Hjemmesideutgifter	59 761	68 485
Kurs/Opplæringskostnader	4 841	22 972
Gebyr bank	9 401	2 097
Leiekostnad	1 696	5 733
Utgifter til brosjyrer	20 275	71 163
Diverse kostnader/utgifter/gaver	20 002	19 251
Sum	115 976	189 701

Note 16 Fordringer

	2020	2019
Kundefordringer	-3 500	64 664
Andre kortsiktige fordringer	55 378	50 833
Momskompensasjon	100 000	100 000
Sum	151 878	215 497

Note 17 Bankinnskudd

	2020	2019
Bankinnskudd	4 000 613	2 067 844
Bankinnskudd for skattetrekk	62 020	65 994
Bankinnskudd for forskningsfond	336 751	331 533
Sum	4 399 384	2 465 371

Note 18 Egenkapital

	2020	2019
Egenkapital 1.1	1 835 882	1 881 808
Fond for kontingentrefusjon ¹⁾	-150 000	-150 000
Overføring forskningsfond	0	0
Årets resultat	893 652	-45 926
Egenkapital 31.12	2 579 534	1 685 882

¹⁾ Se note 19

Note 19 Kortsiktig gjeld

Det ble i 2018 innført nye retningslinjer for kontingentutbetalinger til lokallag. Det er i den sammenheng besluttet å opprette et fond hvor lokallagene kan søke om utvidet støtte. LMF står fritt til å disponere disse midlene, også til andre formål. Fondet utgjør pr. 31.12.20 kr 150 000.

Styreleders oppsummering av 2020

Til tross for at Koronapandemien har preget organisasjonen i 2020, har LMF fått gjennomført mye viktig arbeid. Digitale medlemstreff har vist seg å være et godt alternativ til fysiske samlinger, og det har vært stor interesse for disse treffene. Vi ser at digitale treff gir mulighet for å nå mange flere medlemmer fra hele landet. I fremtiden ser vi for oss å variere mellom fysiske og digitale medlemstreff. LMF har sett seg nødt til å utsette flere planlagte samlinger på ubestemt tid pga pandemien. Vi ser frem til å igjen kunne arrangere fysiske samlinger og treffe medlemmene. Det foregår mye uvurderlig likepersonsarbeid og samtaler i løpet av slike treff.

Som en følge av sammenslåing av flere av Norges fylker 1. januar 2020, har flere av LMFs fylkeslag blitt slått sammen i løpet av året. Mange fylkeslag er kommet et godt stykke på vei i arbeidet.

Det har vært stor aktivitet «bak kulissene», og LMFs dyktige frivillige samt administrasjonen jobber målrettet for LMFs medlemmer. LMF har en viktig rolle i å sikre fordøyelsessykes rettigheter og livskvalitet. I 2020 vil jeg særlig trekke frem LMFs innsats i å sette søkelys på potensielt skadelige tilsetningsstoffer i maten, LMFs arbeid med å informere om retten til samvalg i helsevesenet, og LMFs bidrag med å få reversert antallsbegrensningene på stomiutstyr. Dette arbeidet og mye mer kan du lese om i denne årsberetningen

Bergen 13. mai 2021
Styreleder Marion Alver

Styrets sammensetning fra 9. juni 2018 til 2020

Marc Dudley Fungerende leder	Elin Breimo Styremedlem	Henrik Skaalvik Styremedlem
Bjørn Thore W. Marthinsen Styremedlem	Aliina Hämäläinen Styremedlem	
Ragnhild Arentz Styremedlem	Anne Karin SørDAL tok over som fungerende leder fra april 2020 Styremedlem	
Mona Skogøy Foreldrekontakt	Martine Teigen Ungdomsleder	

Styrets sammensetning - valget på digitalt landsmøte 21. november 2020

Styret ble valgt for perioden 21. november 2020 til 2022

Styreleder: Marion Alver, LMF Hordaland

Nestleder: Anne Karin SørDAL, LMF Rogaland

Utnevnt på LS møte 8. desember:

Styremedlem AU: Elin Gjika, LMF Troms

Varamedlem til AU: Ragnhild Arentz, LMF Oslo og omegn

Region Sør

Bjørn Thore W. Marthinsen LMF Telemark
Bente Ida Amlie Hole (vara) LMF Telemark

Region Vest

Anne Karin Sørdal LMF Rogaland
Hege Nilsen (vara) LMF Rogaland

Region Midt

Martin Kristoffer Helgeland-Rossavik LMF Trøndelag
Attiq Tahir (vara) LMF Trøndelag

Region Nord

Elin Gjika LMF Troms
Laila Edvardsen (vara) LMF Troms

Region Øst

Ragnhild Arentz LMF Oslo og omegn
Johnny Ferbu (vara) LMF Hedmark

Ungdomsrepresentanter

Ylva Henriksen LMF Oslo og omegn
Inger Marie H. Storheim LMF Hordaland

Foreldrerepresentanter

Inger-Lise Vidhammer (foreldrerepresentantsleder) LMF Vestfold
Mona Skogøy (vara) LMF Rogaland

Administrasjonen 2020:

Mads Johansson – generalsekretær
Arne Schatten – seniorrådgiver
Hanne Kise – organisasjonssekretær
Anne Kristin Rødelv – permisjon i 2020
Miriam Ekelund – redaktør
Marte Hegstad – webredaktør
Bjørn Gulbrandsen – seniorrådgiver
Mari Andersen Liltvedt – administrasjonsmedarbeider

Valgkomité:

Bjørn Gulbrandsen (leder) LMF Hedmark
Irene Sanden LMF Vestfold
Jan Caspersen LMF Buskerud

Regnskap: IC regnskap fra 01.01.18

Revisor: BDO AS

Styrets årsberetning: Styrets årsberetning viser de viktigste hovedmomentene vedrørende aktiviteten i LMF.

Styrearbeidet

Det er avholdt 1 møte i arbeidsutvalget i 2020 og 7 digitale styremøter. Generalsekretær, seniorrådgiver og organisasjonssekretær har deltatt på alle interne landsstyremøter.

Administrasjonen

Administrasjonen har en viktig funksjon i LMF. Administrasjonen står for den daglige kontakten med medlemmer, samarbeidspartnere og andre pasientforeninger. Foreningen driftes ut ifra

hjemmekontor, ukentlige digitale administrasjonsmøter og leier møtelokaler etter behov. Administrasjonen bistår med likemannsarbeid, arrangement og gjennomføring av samlinger. Regnskap og medlemsregister er også en del av administrasjonens oppgaver. For 2020 har LMF hatt avtale med IC regnskap for å ivareta LMFs regnskap og lønnsutbetaling og Zubarus for medlemservice.

Lokallag og lokalt engasjement

Lokalt engasjement og tilhørighet er viktig for å skape aktivitet i foreningen. Med lokalt engasjement blir flere kjent med foreningen. Lokalforeningsarbeidet i LMF har normalt et godt aktivitetsnivå, men i 2020 har aktiviteten vært noe begrenset grunnet koronapandemien. LMF har i 2020 hatt 12 lokallag. Vi viser for øvrig til lokallagenes egne årsberetninger. Administrasjonen jobber med å få minst et lokallag i alle av landets fylker. Takk til lokallagsstyrene som gjør en viktig jobb for medlemmer av LMF.

LMF

LMF er en ideell forening. Styret mener at det fremlagte årsregnskapet gir et rettvise bilde over utviklingen og resultatet av foretakets virksomhet og stilling. I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetningene for fortsatt drift er tilstede. Det har vært 6 ansatte som har fått lønn. Styremedlemmer og varamedlemmer får honorar for deltagelse på LS møter. Foreningens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Økonomi

Regnskapet til LMF er revidert og godkjent av revisor og landsstyret i LMF. Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven så langt det passer, for øvrig i henhold til kravene offentlige tilskuddsytere stiller med bakgrunn i statens økonomireglement. Alle planlagte samlinger og møter er gjennomført på en ansvarsfull måte fra administrasjonen og våre tillitsvalgte sider.

En stor takk til dere alle som har bidratt ved de ulike arrangementene.

Vi takker våre sponsorer og bevilgende myndigheter for den støtte vi har mottatt, en støtte som har gjort det mulig å opprettholde et høyt aktivitetsnivå i foreningen.

For mer info: Se øvrige aktivitetsberetning

Medlemstallene

Medlemstallet pr 31.12.20 er 4108 betalende medlemmer. Det er en nedgang på 480 medlemmer siden året før. Mulig at nedgangen skyldes Covid-19. Det er mange som benytter seg av hjemmesiden. 99 % av innmeldingene går via den. Ifølge medlemsregistret Zubars pr. 31. desember 2020 har lokalforeningene følgende antall medlemmer:

	31.12 2020	31.12 2019	31.12 2018	31.12 2017	31.12 2016	31.12 2015
Finnmark	42	46	52	47	47	51
Troms	171	193	147	134	137	140
Nordland	227	263	228	204	216	237
Trøndelag	345	396	323	313	311	312
Møre og Romsdal	164	189	147	139	145	143
Sogn og Fjordane	72	74	66	53	58	58
Vestland	438	496	442	413	410	406
Rogaland	364	406	337	318	297	286

Vest-Agder		129	105	98	108	103
Aust-Agder	175	66	56	53	58	62
Telemark	196	239	230	204	218	207
Vestfold	187	214	178	158	170	167
Østfold	225	241	200	183	183	181
Hedmark	160	185	169	142	146	144
Oppland	135	156	142	117	118	116
Buskerud	201	228	185	178	166	163
Oslo og Akershus	967	1044	858	785	813	794
Sentralt		23		2	3	2
Direkte medlemmer	39					52
Husstandmedlem ½ kontingent	(455)	268	261	238	228	231 8
Sum tilsammen	4108	4588	4126	3805	3845	3863

LMF Vest-Agder og Aust-Agder ble sammenslått i 2020.

I 2020 oppfordret vi de som har husstandmedlemskap og legge inn inntil 4 husstandmedlemmer.

Nasjonale seminarer og møter

Deltakelse på ernæringskonferansen 16. januar

Den 16. januar deltok generalsekretær Mads Johansson og seniorrådgiver Arne Schatten på ernæringskonferansen 2020. Konferansen ble arrangert av Norsk selskap for klinisk ernæring, hvor gastroenterolog Svein Oskar Frigstad er styreleder. På konferansen deltok det rundt 150 deltakere, for det meste bestående av kliniske ernæringsfysiologer, sykepleiere og leger med interesse for ernæring. Det var også mange stands fra en rekke firmaer som produserer legemidler, utstyr eller hjelpemidler til LMFs målgruppe. LMF hadde også egen stand hvor alle våre informasjonsbrosjyrer og medlemsblader ble delt ut. Mot slutten av konferansen holdt Arne Schatten og Mads Johansson en presentasjon for deltakerne av konferansen. I presentasjonene fokuserte vi på hva vår pasientgruppe ønsker når det kommer til ernæringsråd og ernæringsoppfølging i helsevesenet. Deriblant påpekte vi at vi ønsker en helhetlig tankegang når det kommer til pasientoppfølging, og at ernæringsråd bør være en del av oppfølgingen til alle pasienter med fordøyelsessykdommer. Vi la også frem LMFs kostholdsundersøkelse fra 2019, som blant annet viser at godt over 50 % av respondentene savner kostveiledning som del av sin sykdomsoppfølging. Avslutningsvis hadde vi en uoffisiell premiere av en av filmene i serien «Tarmterapi» (se del om prosjekter for mer info). Det ble stor latter i salen og vi fikk mange gode tilbakemeldinger på både presentasjon og filmen.

Seminar i regi av Legemiddelindustrien den 5. februar

Arne Schatten, Mari Liltvedt Andersen og Mads Johansson fra administrasjonen deltok den 5. februar 2020 på seminaret «*Hvordan kan pasientforeninger og legemiddelindustrien forbedre og øke samarbeid?*» i regi av Legemiddelindustrien (LMI). På seminaret fikk deltakerne en innføring i hvordan tilgang til nye medisiner fungerer, herunder hva som avgjør om nye behandlinger blir tilgjengelig for norske pasienter, hvordan Beslutningsforum for nye metoder fungerer og hvilke utfordringer vi har på feltet. Etter foredragene ble deltakerne delt inn i grupper for blant annet å diskutere hvordan pasientforeninger og LMI kan samarbeide bedre i fremtiden.

Stand på fagdag i regi av Norsk sykepleierforbunds faggruppe av sykepleiere i gastroenterologi

Organisasjonssekretær Hanne Kise og seniorrådgiver Bjørn Gulbrandsen fra administrasjonen deltok på fagdag i regi av Norsk sykepleierforbunds faggruppe av sykepleiere i gastroenterologi med stand 6. og 7. februar. På møtet knyttet LMF viktige kontakter både innen legemiddelindustrien og sykepleierforbundet.

Brukermedvirkningsseminar 13. mars i regi av Janssen-Cilag

Webredaktør Marte Hegtdal fra administrasjonen deltok den 13. mars på seminaret *Brukermedvirkning i pasientens helsetjeneste. Hvordan involveres pasientene i «Nye Metoder»?* i regi av Janssen-Cilag. Seminaret skulle egentlig avholdes i Oslo, men ble i stedet arrangert som et nettseminar grunnet Koronaviruset. På seminaret deltok det to stortingspolitikere og elleve pasientorganisasjoner. Under seminaret fikk deltakerne et foredrag om pasientrettigheter, brukermedvirkning og Nye Metoder, før det ble lagt opp til «sofasamtale» mellom politikere og pasientorganisasjoner. Tidligere helseminister Anne-Grete Strøm-Erichsen ledet møtet.

IBS- og IBD-dagen 2020

LMF har de siste årene hatt tradisjon for å arrangere et fysisk IBS-seminar i april og et fysisk IBD-seminar i mai. Dette for å markere henholdsvis «IBS-awareness month» i april, og verdens IBD-dag som er den 19. mai. I 2020 ble de fysiske arrangementene avlyst grunnet koronapandemien, men det ble iverksatt flere alternative tiltak.

Deriblant lansert LMF i begynnelsen av mai en film på rundt 40 minutter om koronaviruset og fordøyelsessykdom. I filmen ble Øistein Hovde, som er spesialist i indremedisin og fordøyelsessykdommer, intervjuet av LMFs redaktør Miriam Ekelund. I forkant hadde LMFs medlemmer og følgere fått mulighet til å sende inn sine spørsmål via Facebook. Spørsmålene ble sortert og valgt ut av administrasjonen i LMF. Det viktigste teamet under intervjuet var hvorvidt personer med fordøyelsessykdommer er i risikogruppen for et tøffere sykdomsforløp med korona, eller ikke. Hovde svarer i filmen også på hvordan man skal forholde seg til at samfunnet etter hvert gradvis åpnes igjen, samt hvilken innvirkning bruk av IBD-medisiner har på immunforsvaret. Filmen ble sponset av Takeda.

På selve IBD-dagen den 19. mai publiserte LMF en kronikk om behovet for ernæringsbehandling og mangelen på klinisk ernæringsfysiologer. Kronikken ble skrevet av LMF sammen med Kliniske ernæringsfysiologers forening (KEFF). Samme dag ble det publisert en ny episode i Ida Vindstads podkast «Shit Happens» med temaet «Myter og Fakta om Kosthold og IBD». I forkant av episoden ble det samlet inn spørsmål om ernæring fra pasienter med Crohns sykdom og Ulcerøs Kolitt via LMF. I podkastepisoden viderefremidler Ida Vindstad disse spørsmålene til klinisk ernæringsfysiolog Tine Holler ved OUS Ullevål som gir sine svar. Den 19. mai publiserte LMF også første episode i serien Tarmterapi. Se prosjekt «Samvalg og mestring» for mer informasjon.

Årsmøte til NORIN Norwegian inflammation Network

NORIN er en klynge av faglig ekspertise innen betennelsessykdommer. LMF er medlem og har hatt plass i styret siden stiftelsesmøtet. I 2020 har LMF vært representert med seniorrådgiver Bjørn Gulbrandsen som styremedlem, og seniorrådgiver Arne Schatten som varamedlem. NORIN driftes hovedsakelig av frivillige med en deltidsansatt. Den 9. mars 2020 deltok Arne Schatten på årsmøtet til NORIN. NORIN arrangerer også normalt årlige faglige møter for helsevesen og industrien, samt egne møter for medlemmer i pasientforeningene. I 2020 har det imidlertid ikke vært møteaktivitet grunnet koronapandemien.

Digitalt landsmøte 21. november 2020

Den 21. november ble det avholdt digitalt landsmøte i LMF for aller første gang. Landsmøtet skulle etter planen gjennomføres fysisk i juni, men ble utsatt og arrangert digitalt grunnet koronasituasjonen. På det digitale landsmøtet var det 20 stemmeberettigede utsendt fra lokallagene til stede i tillegg til 13 observatører fra landsstyret, administrasjonen og lokallagene. På landsmøtet ble det valgt nytt styre og vedtatt budsjett for kommende periode. Det ble også gjennomført en del endringer i vedtektene til LMF. Deriblant vil sammensetningen av landsstyret bli litt annerledes fra og med 2022, hvor vi ikke lenger vil ha regionrepresentanter. Lokallagsvedtektene er også lagt inn i de sentrale vedtektene. I tillegg har vi fått ny formålsparagraf.

Det nye formålet er som følger:

Landsforeningen mot fordøyelsessykdommers formål er å ivareta og fremme interessene til fordøyelsessyke og deres pårørende. LMF skal gjennom interessepolitisk arbeid, likepersonsarbeid, rådgivnings- og opplysningsarbeid, støtte til forskning, og nasjonalt og internasjonalt samarbeid jobbe for at alle med fordøyelsessykdommer får sin livskvalitet sikret både fysisk, psykisk, sosialt og økonomisk.

Videre ble det på landsmøtet vedtatt ny handlingsplan. Nedenfor følger et utdrag av det vi skal jobbe med i kommende periode:

- Jobbe for å oppnå kortere ventetid i helsevesenet for personer med fordøyelsessykdommer.
- Jobbe for å informere om nye og eksisterende legemidler, kostholdsmuligheter, undersøkelses- og behandlingsmetoder.
- Jobbe for å styrke tilbudet innen psykisk helse og klinisk ernæring til personer med fordøyelsessykdommer.
- Jobbe for bedre toalettfasiliteter og lettere tilgang til toaletter i samfunnet.
- Jobbe for å synliggjøre hvilke muligheter og rettigheter fordøyelsessyke og foreldre/foresatte har når det gjelder tilrettelegging i skolen.

Internasjonale møter**ECCO-kongressen 12.-16. februar 2020**

Generalsekretær Mads Johansson og seniorrådgiver Arne Schatten deltok denne uken på den årlige ECCO-kongressen. ECCO står for European Crohn's and Colitis Organisation og representerer gastroenterologer som har IBD som sitt fagfelt. I 2020 ble kongressen arrangert i Wien med rundt 7000 deltakere. På kongressen fikk vi høre mange spennende foredrag om ny forskning på IBD. Det var også et eget område med utstillinger fra legemiddelindustrien og produsenter av diagnostiseringsverktøy, medisinsk utstyr og hjelpemidler. I løpet av uken i Wien hadde vi et lite møte med både legemiddelselskapet Takeda og Roche for å diskutere mulige samarbeidsprosjekter. Vi møtte også flere norske gastroenterologer og knyttet kontakter. Videre arrangerte også EFCCA sitt eget møte under kongressen. EFCCA står for European Federation of Crohn's & Ulcerative Colitis Associations, og er den europeiske paraplyorganisasjonen for pasientorganisasjoner på feltet. EFCCA arrangerte også en middag for alle pasientrepresentantene som var til stedet, hvor også 30 års jubileet til organisasjonen ble markert med kake og taler. Seniorrådgiver Arne Schatten har tidligere

vært nestleder i EFCCA og kjenner organisasjonen fra lang tid tilbake, og han ble derfor spurt om å holde en liten tale.

EFCCAs generalforsamling 30. mai 2020

Seniorrådgiver Arne Schatten deltok den 30. mai på digital generalforsamling til European Federation of Crohn's & Ulcerative Colitis Associations (EFCCA). På generalforsamlingen ble regnskap og årsmelding gjennomgått, og det ble valgt nytt styre, budsjett og arbeidsplan. I tillegg ble det også valgt inn nye medlemsland i EFCCA: Latvia, Trinidad og Tobago.

Deltakelse på digitale internasjonale Advisory Board-møter i regi av Boehringer Ingelheim

Seniorrådgiver Arne Schatten deltok i 2020 på tre digitale internasjonale Advisory Board-møter i regi av legemiddelselskapet Boehringer Ingelheim. Det første møtet ble arrangert i juni med 27 deltakere fra flere verdensdeler. Temaet for møtet var forskning på IBD og perianale fistler, og pasienters deltakelse i kliniske studier.

Det andre møtet ble arrangert digitalt i november. Her deltok 49 europeiske og amerikanske pasientforeninger innen forskjellige diagnoser. Temaet for møtet var hvordan pasienter best kan inkluderes i design og utvikling av kliniske studier.

Det tredje møtet ble arrangert i desember sammen med IBD-pasientforeninger fra nærmere 50 land. Formålet var å få pasientperspektivet og -innspill vedrørende administrering og informasjon knyttet til nytt legemiddel som er under utvikling. Selskapet mottok flere gode innspill til gode løsninger for brukerne.

Prosjekter

Prosjektet «High five, low FODMAP»

Den 15. desember 2019 fikk LMF innvilget et prosjekt «High five, low FODMAP» fra Stiftelsen DAM (tidligere ExtraStiftelsen). I prosjektet skal det arrangeres en nasjonal kokkekamp i lavFODMAP-dietten for LMFs medlemmer, og det skal rekrutteres ett lag fra hver av landets fem regioner. Gjennom kokkekampen er målet å stimulere til økt matglede, økt mestringfølelse av eget kosthold og styrket kunnskap om lavFODMAP-dietten blant fordøyelsessyke. I tillegg har prosjektet som mål å redusere sosial isolasjon, skape vennskskapsrelasjoner og styrke fellesskapsfølelsen blant målgruppen. Et siste hovedmål er å opplyse den generelle befolkningen om våre medlemmer og deres diettbehov. Våren 2020 ble det ansatt en prosjektleder for kokkekampen og planen var at kokkekampen skulle avholdes høsten 2020. På grunn av koronapandemien ble prosjektet imidlertid raskt satt på vent. Prosjektet har fått godkjent utsettelse av Stiftelsen Dam til 2022.

Prosjektet «IBD og sosioøkonomiske effekter»

LMF og vår samarbeidspartner Oslo Universitetssykehus fikk i 2020 innvilget år tre av forskningsprosjektet «IBD og sosioøkonomiske effekter» fra Stiftelsen Dam. I dette prosjektet vil forskerne undersøke hvordan endringer i epidemiologi og behandlingsstrategier påvirker IBD-pasienters sykdomsforløp, og dermed behov for helsetjenester og trygdeordninger. Prosjektet ledes av Charlotte Lund og Marte Lie Høivik ved Oslo Universitetssykehus. Prosjektet skulle etter planen fullføres i slutten av 2021, men har etter godkjenning fra Stiftelsen Dam blitt utsatt til 2023.

Prosjektet «En dritbra hverdag med NOBA-appen»

I 2019 fikk LMF innvilget støtte fra Stiftelsen Dam til prosjektet «En dritbra hverdag med NOBA-appen». Prosjektet ledes av Ida Husby Swendgaard som sammen med tre kolleger utviklet Noba – en norsk FODMAP-app. Appen ble lansert i oktober 2018. I appen kan brukerne søke opp varer ved hjelp av søkefeltet, eller man kan scanne strekkoden til varen, og man får da opp et anslått FODMAPinnhold basert på ingredienslisten. Dersom varen ikke allerede ligger inne, kan man enkelt legge den til selv ved å ta bilde av produkt og ingrediensliste. Varen blir da sendt til godkjenning hvor utviklerne går gjennom ingredienser og vurderer FODMAP-innholdet basert på disse. Et av målene med Noba-appen er at de som går på lavFODMAP-dietten skal finne nye varer som er trygge å spise. Mange ender opp med å spise lite variert, rett og slett fordi det er tidkrevende å finne andre alternativer. Ettersom utviklerne av appen verken har bakgrunn som leger eller ernæringsfysiologer, søkte de penger fra Stiftelsen Dam for å få en klinisk ernæringsfysiolog til å vurdere alle produktene. I prosjektet skal de også kartlegge hvorvidt IBS-pasienter faktisk får en bedre hverdag av å bruke Noba-appen, og bli bedre kjent med brukerne av appen og deres behov på dietten, slik at de kan justere videre utvikling til å dekke brukernes behov. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i juni 2021.

Prosjektet «Plagen med magen – mestring ved IBS»

I 2019 fikk LMF og vår samarbeidspartner Diakonhjemmet Sykehus innvilget støtte prosjektet «Plagen med magen – mestring ved IBS». Prosjektet er finansiert av Stiftelsen Dam. LMF er prosjekteier, mens Diakonhjemmet utfører prosjektet. Hovedmålet til prosjektet er å bidra til bedre mestring og livskvalitet hos personer med irritable tarmsyndrom gjennom å gjøre informasjon om konkrete og evidensbaserte tiltak lett og fritt tilgjengelig for brukere og helsepersonell. I prosjektet skal det utvikles tre detaljerte opplegg (manualer) for mestring av irritable tarmsyndrom: 1. Lærings- og mestringkurs ved irritable tarm, 2. individuell behandling og 3. veiledet selvhjelp. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i juni 2021.

Prosjektet «Samvalg og mestring»

LMF har i perioden 2018-2020 jobbet med prosjektet «Samvalg og mestring». Prosjektet har flere delleveranser. En av leveransene ble fullført i 2018, herunder utarbeidelse av elektronisk dokort for våre medlemmer og informasjonsspredning rundt LMFs dokort. I 2019 og 2020 har prosjektet dreid seg om å utarbeide informasjonsfilmer om samvalg. Målet med informasjonsfilmene er å gjøre fordøyelsessyke og helsepersonell mer bevisste på hva samvalg er, hvordan samvalg fungerer i praksis og hvilke fordeler det kan gi. Det ble i 2019 nedsatt en prosjektgruppe bestående av både frivillige og ansatte i LMF. Prosjektgruppen ble etter hvert enige om å lage informasjonsfilmer med navnet «Tarmterapi», inspirert av NRK-serien «Parterapi». I motsetning til «Parterapi» hvor et ordinært par går i terapi, er det i «Tarmterapi» en gastroenterolog og en pasient med ulcerøs kolitt og irritable tarm som går i «terapi» for å lære mer om samvalg. Regissør Martin Sofiedal ble høsten 2019 leid inn for å produsere filmene og filmene ble ferdigstilt i slutten av 2019. I begynnelsen av 2020 utarbeidet LMF en informasjonsside om samvalg som finnes på www.lmf norge.no/samvalg. Filmene i serien Tarmterapi ble deretter lansert på vår nettside og i sosiale medier våren 2020. Første episode ble lagt ut den 19. mai, i forbindelse med markeringen av verdens IBD-dag. I løpet av 2020 har vi jobbet jevnt med å markedsføre filmene, og det ble høsten 2020 iverksatt en markedsføringskampanje med betalt promotering på sosiale medier og Google Ads. I tillegg ble det arrangert en konkurranse i sosiale medier høsten 2020, hvor våre følgere og medlemmer ble oppfordret til å kommentere hvilke av Tarmterapi-episodene de likte best og hvorfor.

Markedsføringskampanjen vil fortsette inn i 2021. LMF ønsker at Tarmterapi-filmene skal brukes under opplæring av både pasienter og helsepersonell blant annet ved landets lærings- og mestringssentre og under opplæringen som gjøres av Samvalgssenteret ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN). Prosjektet er støttet av legemiddelselskapet AbbVie.

Prosjekt «Skolerettigheter og fordøyelsessykdom»

I samarbeid med legemiddelselskapet Janssen Cilag utarbeidet LMF høsten 2020 to kortfilmer som setter søkelys på hvordan det er å leve med fordøyelsessykdom i grunn- og videregående skole. Filmene har også som mål å gi informasjon om hvor man kan finne mer informasjon om skolerettigheter som kronisk syk. Filmene er laget av produksjonselskapet IceCube. Sammen med kortfilmene skal det lanseres en informasjonsside på LMFs nettside om skolerettigheter som kronisk syk. Filmene og informasjonssiden skal lanseres i 2021.

Nasjonalt likepersonsarbeid

Likepersonsarbeidet

LMF har hatt likepersonskoordinator og skolerte likepersoner i mange år. Flere likepersoner og en av likepersonskoordinatorene har i 2020 besvart LMFs likepersonstelefon og andre henvendelser. Vi har mottatt mange samtaler, e-poster og forespørsler på Facebook fra medlemmer som ønsker å snakke med en likeperson. Det er likepersonstelefonen og vi anser dette som et veldig viktig tiltak. De som svarer på telefonen gjennomfører likepersonssamtalene selv, eller videresender henvendelsene til andre likepersoner innad i LMF avhengig av tema og spørsmål fra innringeren.

I 2019 ble det utarbeidet nye rutiner for kvalitetssikring og skolering av likepersoner i LMF som ble vedtatt av landsstyret. Det ble i tillegg oppnevnt en likepersonskoordinatorgruppe som har som oppgave å videreutvikle likepersonsarbeidet i LMF og skolere nye likepersoner. Dette arbeidet har blitt prioritert høyt i 2020. Likepersonskoordinatorgruppen består av 4 koordinatorene, hvorav en er valgt til leder for 2 år. I 2019 ble LMFs eget likepersonkurs arrangert for første gang. Tidligere har vi kun benyttet oss av kursene til FFO, men det har nå blitt utviklet et eget internt kursopplegg til likepersoner i LMF.

I 2020 klarte likepersonskoordinatorgruppen å arrangere fem likepersonkurs (fire digitale kurs og ett med fysisk oppmøte for de i Rogaland). Det har vært mellom fire og seks personer på de digitale kursene for å kunne gi god kvalitet kontra kvantitet, og i 2020 ble det til sammen kurset 16 nye likepersoner. De som har gjennomført kurs og test blir registrert med diagnose, så vi kan gå inn i listen vår å finne likepersoner som passer til forespørselen vi får. Likepersonskoordinatorgruppen har opprettet en gruppe på Facebook for alle godkjente likepersoner i LMF, hvor de kan dele erfaringer og/eller spørre om hjelp. Likepersonsgruppen har jobbet kontinuerlig med å forbedre opplæringen. Koordinatorgruppen har hatt flere videomøter i 2020 for å kvalitetssikre undervisningen som gis på vårt likepersonkurs, og flere koordinatorene har deltatt på kursing via FFO. Det er lagt ned betydelig arbeid i 2020 med å utvikle og fornye likepersonsarbeidet i LMF, og LMF er oppdaterte på BUFdir sine regler.

Det jobbes i tillegg med å lage et tilbud til viderekomne/de som allerede har deltatt på likepersonkurs. Likepersonskoordinatorgruppen mener det er viktig med kunnskap og å dele erfaringer med likepersoner, sammen er vi sterke og trygge.

Samarbeid og arbeid med Lærings- og mestringssentrene (LMS)

LMF jobber aktivt for at lærings- og mestringssentrene beholder sin gode kvalitet og at flere lærings- og mestringssentre starter med IBD- og IBS-kurs i samarbeid med LMF. 2020 ble et spesielt år for IBD/IBS-kurs på landets lærings- og mestringssentre og LMFs egne LMS-gruppe har ikke fått vært så

aktive som de ønsker. De fleste lærings- og mestringssentrene stengte ned da covid-19 rammet, men heldigvis hadde noen steder allerede hatt fysisk kurs, f.eks. Bodø, Stavanger og Haugesund. Lærings- og mestringssentrene har holdt kontakt med sine kontaktpersoner i LMF de fleste steder.

Noen få Lærings- og mestringssentre klarte å kjøre digitale IBD/IBS-kurs med brukerrepresentant og en LMF-representant. Det er viktig å huske at brukerrepresentanten skal få delta jevnlig under planlegging, gjennomføring og evaluering av kursene. De gjør en svært viktig jobb for alle pasienter og pårørende i målgruppen til LMF. Det er fortsatt forskjellig praksis på gjennomføring av kurs på landsbasis. Noen er brukerrepresentanter er kun innom og holder presentasjonen, andre deltar hele dager. Noen lærings- og mestringssentre har to hele dagers kurs, mens andre har halv dag. Noen har små grupper på 15 deltakere, mens andre har store grupper på 40 deltakere.

Kursoversikten har blitt oppdatert jevnlig av nestleder i LMF Anne Karin SørDAL, og ligger på LMF sin hjemmeside under «Mestringskurs». LMF blir også invitert med i andre oppgaver på lærings- og mestringssentrene. I Rogaland deltar LMF i utviklingen av et simuleringskurs for erfarne brukere. Dette er for å gjøre brukerne (de som forteller sin historie på LMS) tryggere i sin rolle som bruker. Simuleringskurset ble veldig godt mottatt og vi håper å klare å lage et digitalt kurs i 2021.

Kontakttelefonen

LMF har en kontakttelefon som er bemannet av godkjente likepersoner som selv har en diagnose. Det kommer telefoner både fra medlemmer og ikke-medlemmer. Noen ønsker å snakke om sin sykdom og utfordringer de møter i hverdagen, noen ønsker å melde seg ut, melde adresseendringer, eller andre spørsmål om LMF.

Telefontid er mandag kl. 12.00-16.00, og tirsdag og torsdag kl. 12.00-17.00. Flere av de som ringer inn er i tøffe perioder med sin sykdom, og da er det viktig at vi møter de på en riktig måte. Noen synes det er godt å ha noen å snakke med som ikke er i familie, og som skjønner hva de snakker om. Andre igjen synes det er godt å få en bekreftelse på at de symptomene og reaksjonene de har er «normale». Vi får tilbakemeldinger på at kontakttelefonen er et viktig tiltak. Mange ringer tilbake flere ganger og sier det er godt å ha noen å snakke med som forstår deres problemer.

For oss som svarer telefonen er det også lærerikt. Vi snakker med mange hyggelige mennesker og får nyttige tips med på veien. Telefonen har blitt bemannet av Irene Sanden, Anne Karine SørDAL, Hanne Kise og Arne Schatten.

Samtalegrupper og aktivitetsgrupper

I tillegg til det ovennevnte, arrangerer normalt LMFs lokallag egne likepersonsaktiviteter, herunder samtalegrupper, aktivitetsgrupper og besøk på sykehus og i hjemmet. På grunn av koronapandemien har dette arbeidet ikke vært mulig å gjennomføre på samme måte som tidligere. Aktivitetene lokalt har begrenset seg til videomøter, telefonsamtaler og e-post. For å gi medlemmene våre et alternativ til de avlyste lokale likepersonsaktivitetene, har LMF sentralt arrangert en rekke digitale likepersonssamlinger og foredrag for våre medlemmer i 2020. Mer informasjon om de digitale samlingene følger i de påfølgende avsnittene.

Digitalt medlemstreff med erfaringsutveksling 9. desember 2020

Det ble avholdt digitalt medlemstreff med fokus på erfaringsutveksling den 9. desember. Det møtte opp rundt 20 medlemmer fra hele landet. Deltakerne ble inndelt i grupper og fikk tilsendt noen diskusjonsspørsmål. Det digitale medlemstreffet ble tatt godt imot og det vil arrangeres flere slike treff i 2021.

Voksengruppa

LMFs voksengruppe består av John Ferbu (leder), Bjørn Thore Wallin Marthinsen og Ragnhild Arentz, og har som oppgave å arrangere nasjonale medlemsaktiviteter for LMFs voksne medlemmer. I året som har gått har voksengruppen hatt en jevn kontakt, men på grunn av Covid-19 har voksengruppen og landsstyret besluttet å utsette den planlagte medlemssamlingen på Color Line til våren/høsten 2021. Samlingen skulle etter planen gjennomføres våren 2020, men har blitt utsatt flere ganger på grunn av restriksjoner fra FHI. Voksengruppen vil se an smittesituasjonen mot høsten 2021 og vurdere om det er forsvarlig å gjennomføre. Om det ikke blir mulighet til å gjennomføre samlingen i løpet av høsten 2021, har vi muligheten til å utsette kurset ett halvår til. De påmeldte deltakerne er fortløpende informert om situasjonen, og har ønsket å stå på listen for å delta så fort det blir mulighet. Johny har holdt kontakten med Color Line og føler at de er veldig samarbeidsvillige.

Barne- og ungdomsarbeid

Barne- og ungdomsstyret og aktiviteter for barn og unge

LMFs barne- og ungdomsstyre har fra 01.01.20 til 21.11.20 bestått av Martine Teigen(leder), Henrik Daniel Skaalvik, Mona Skogøy og Ingrid Marie H. Storheim. Den 21. november ble det avholdt digitalt landsmøte i LMF og det ble valgt nye ungdoms- og foreldrerepresentanter. Den 21. november ble Ylva Leigh Henriksen valgt som ny ungdomsleder i foreningen, i tillegg til Ingrid Marie H. Storheim (ungdomsrepresentant), Inger-Lise Vidhammer (foreldrerepresentantsleder) og Mona Skogøy (foreldrerepresentant).

Barne- og ungdomsstyret

I håp om at koronasituasjonen skulle bedre seg ut over året, planla barne- og ungdomsstyret fysisk ungdomssamling og familiesamling i løpet av høsten 2020. Disse planene ble etter hvert lagt på is da situasjonen ikke bedret seg utover året. Det ble i 2020 dermed ikke arrangert fysiske nasjonale ungdomssamlinger eller familiesamlinger i LMF grunnet koronapandemien. Den 10. og 17. november 2020 ble det imidlertid arrangert digital ungdomssamling og kurs i stress og smertemestring. Kursene ble holdt av stress- og smertecoach Jannicken Jakobsen. Samlingen hadde 30 deltakere.

Den 18. november ble det arrangert digitalt familiewebinar med foredrag av advokat fra advokatfirmaet Tveter og Kløvfjell om skolerettigheter som kronisk syk, og av ernæringsrådgiver Janne Thuve om ernæring og fordøyelsessykdom. Det var rundt 35 deltakere til stede.

EFCCA Youth Meeting 8. august

Den 8. august arrangerte European Federation of Crohn's and Ulcerative Colitis Associations Youth Group det første digitale europeiske ungdomsmøte noensinne. Normalt arrangeres disse møtene fysisk hvert år, men det lot seg ikke gjennomføre i 2020 grunnet korona. Fra LMF deltok ungdomsleder Martine Teigen og ungdomsrepresentant Ingrid Marie H. Storheim. På møtet holdt EFCCA flere presentasjoner om deres pågående prosjekter og arbeid. Deriblant presenterte de resultatene fra en spørreundersøkelse om COVID-19 og IBD, og EFCCA Youth Group sin nye nettside med informasjon om overgang fra barneavdeling til voksenavdeling for IBD-pasienter. På møtet ble det også valgt nytt styre i EFCCA Youth Group.

Unge funksjonshemmedes ledermøte 30. oktober

Ungdomsleder Martine Teigen og ungdomsrepresentant Ingrid Marie H. Storheim deltok på Unge funksjonshemmedes digitale ledermøte den 30. oktober. På møtet ble det supplert inn nye styremedlemmer til styret og vedtatt fire uttalelser.

Interessepolitisk arbeid**Opprop mot tilsetningsstoffer**

I august 2020 publiserte LMF to artikler på vår nettside og et opprop på underskrift.no om bruk av enkelte tilsetningsstoffer i maten. Artiklene er skrevet av LMFs webredaktør Marte Hegstad. De aktuelle tilsetningsstoffene er karragenan (E407), (natrium) karboksymetylcellulose (E466, E467) og polysorbat 80 (E433). Flere dyrestudier viser at disse tilsetningsstoffene kan endre tarmfloraen på en måte som fremmer tarminflammasjon. LMF frykter at stoffene dermed kan utgjøre en mulig helseisiko også for mennesker.

Disse tilsetningsstoffene finnes i noen varianter av blant annet disse dagligvarene: flere typer brød- og bakevarer, tortillalefser, meieriprodukter, iskrem, kjøttpålegg, bacon, kokosmelk, sauser og tannkrem. I tillegg finnes disse stoffene også i enkelte ernæringsdrikker som kjøpes på apoteket/fås på resept. De omtalte forskningsresultatene ble i september 2019 presentert i et debattinnlegg i Tidsskrift for Norsk Legeforening, hvor norske forskere problematiserte bruken av noen spesifikke konsistensmidler i industriprodukter. Innholdet i denne artikkelen var basert på en større vitenskapelig artikkel de norske forskerne Marit Kolby Zinöcker og Inge Andreas Lindseth publiserte i Nutrients, der flere tilsetningsstoffer også problematiseres.

Dyrestudier blir brukt for å godkjenne tilsetningsstoffer, og LMF mener det derfor er et stort paradoks at dyrestudier ikke er gode nok for å trekke godkjennelsen til et tilsetningsstoff. Mattilsynet og Folkehelseinstituttet har uttalt til LMF at de ikke vil gripe inn da de forholder seg til EUs mattrygghetsorgan EFSA, og er forpliktet til å ha samme regelverk som resten av EU. LMF mener dette er for passivt og opprettet derfor et opprop på underskrift.no. Underskriftskampanjen har per april 2021 fått nesten 4000 signaturer. I oppropet krever LMF følgende:

- LMF krever at de omtalte tilsetningsstoffene snarlig gjennomgår testing for å avdekke hvorvidt de fører til tarminflammasjon hos mennesker.
- LMF krever at mattilsynet oppfordrer befolkningen til å utvise forsiktighet med bruk av de omtalte tilsetningsstoffene inntil det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon som viser at tilsetningsstoffene ikke fører til tarminflammasjon hos mennesker.
- LMF krever at matvareprodusentene skifter til alternative tilsetningsstoffer inntil det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon som viser at de omtalte tilsetningsstoffene ikke fører til tarminflammasjon hos mennesker.

I etterkant av publiseringen av underskriftskampanjen har underskriftskampanjen blant annet blitt omtalt på forskning.no. LMFs europeiske paraplyorganisasjon EFCCA, tok også med informasjon om vårt opprop i sitt medlemsblad som sendes til medlemsland i hele Europa. LMF skrev også en kronikk om temaet som ble publisert på vår nettside i desember 2020. Samme måned deltok webredaktør Marte Hegstad i podkasten Shit Happens og fortalte om oppropet. Etter publiseringen av artiklene og oppropet har LMF jobbet opp mot matvareprodusenter for å forsøke å påvirke dem til å følge et føre-

var-prinsipp. I november 2020 ble det avholdt møte med Coop, og ved utgangen av 2020 er det også sendt forespørsel til Nortura, Orkla, Tine, Fjordland, Toro, Stabburet, Gilde og Rema 1000. Dette arbeidet vil fortsette i 2021.

Antallsbegrensninger på stomiutstyr

Den 1. januar 2020 ble det innført antallsbegrensninger på noe medisinsk utstyr til personer med stomi. Bakgrunnen for innføringen var at Helfo mener mange bruker utstyret feil som fører til et overforbruk. Etter innføringen av antallsbegrensningene reagerte mange brukere og brukerorganisasjoner kraftig på denne innføringen.

Norsk forening for stomi, reservoar og mage- og tarmkreft (Norilco) skrev en sak om dette allerede i januar og uttrykte flere ganger i 2020 bekymring over situasjonen. Norilco har jobbet interessepolitisk sammen med blant annet LMF for å fremme saken. I løpet av 2020 fikk flere av de rundt 15 000 stomi-brukerne i Norge erfare at taket var satt for lavt, og at de må ut med tusenvis av kroner for å ha utstyr nok til å fungere i hverdagen.

Saken ble mye omtalt i sosiale medier, og en aksjonsgruppe bestående av Tarmbanden, Løvemammaene, pårørende Kristine Hansen og stomibruker Vilde Storbråten jobbet for å få politikerne til å snu. Storebråten startet oppropet «Nei til begrensninger på stomiutstyr!» som samlet like i underkant av 30 000 underskrifter.

Saken ble også dekket i flere av riksmidlene, hvor nevnte Storebråten og Kristine Hansen og sønnen Daniel sto fram med sin historie. Flere rikspolitikere uttalte seg om saken og pasientforeninger som LMF, Norilco og Løvemammaene deltok i flere innspillmøter med Helfo. Videre har LMF skrevet flere artikler om saken og stilt oss kritiske til antallsbegrensningene. Etter stort press fra brukere og brukerorganisasjoner opphevet Helfo i oktober antallsbegrensningene på geldannende granulat, og deretter antallsbegrensninger på klebefjerner og plateforlengere i november. Antallsbegrensningene på lukkeklipp og stomibelter gjelder imidlertid fortsatt.

Evaluering av system for avanse på medisinsk utstyr

LMF og en rekke brukerorganisasjoner ble våren 2020 invitert av Helsedirektoratet til å gi innspill på dagens avansestruktur og -nivå på områdene medisinsk forbruksmateriell og næringsmidler som dekkes over blåreseptforskriften §§ 5 og 6.

I dag består avansen til apotek/bandasjist av et prosentvis påslag på produktenes pris fra leverandør. Apoteket eller bandasjisten skal hjelpe brukere med å finne riktig produkt, og gi veiledning i riktig bruk av produktene. Spesielt ønsket Helsedirektoratet tilbakemelding på mulige alternativer som innebærer bruk av kronetillegg eller prosentsatser eller disse i kombinasjon. Videre ønsket Helsedirektoratet innspill på muligheten for å skille ut noe av veiledningen og hjelpen som apotek/bandasjist utfører ovenfor brukere som en egen tjeneste mot betaling dekket av folketrygden, såkalt tjenestebetaling. I tillegg ønsket Helsedirektoratet tilbakemeldinger fra brukerorganisasjonene om hvordan de opplever veiledningen og hjelp fra apotek/bandasjist i dag. I forkant av møtet med Helsedirektoratet holdt brukerorganisasjonene et forberedende møte. I møtet med Helsedirektoratet kom alle brukerorganisasjonene med sine innspill. Fra LMF deltok seniorrådgiver Arne Schatten. Hovedbudskapet fra brukerorganisasjonene var at endring i avansestruktur og -nivå ikke må få konsekvenser på kvaliteten på veiledningen som gis, eller

kostnadene til forbrukerne. I etterkant av møtet ble det sendt et brev til Helsedirektoratet med felles innspill fra brukerorganisasjonene.

I brevet påpekte brukerorganisasjonene at det i dag finnes for lite informasjon om hvilke konsekvenser tjenestebetaling vil ha å si for servicegraden hos apoteker og bandasjister, og at vi ønsker at det gjøres en utredning av hva omdisponeringen av avansen vil ha å si for apotekene. I tillegg ytret brukerorganisasjonene i brevet et ønske om at det redegjøres for hvilke kompetansekrav som skal stilles for å motta tjenestebetaling, og hva dette har å si for den eksisterende veiledningstjenesten i dag.

Universell utforming av og tilgjengelighet til toaletter

LMF har i 2020 jobbet mye med temaet universell utforming og tilgjengelighet til toaletter i samfunnet. En medlemsundersøkelse LMF gjennomførte i 2019 viser at så mange som 65 % mener dårlig lydisolering og manglende diskret plassering av toalettene påvirker arbeidshverdagen negativt. Undersøkelsen viser også at rundt 20 % tar egen-meldingsdag som kunne vært unngått dersom toalettforholdene hadde vært bedre. Resultatet fra undersøkelsen ble lansert i en artikkel på verdens toalettdag 19. november 2019. I forbindelse med undersøkelsen tok LMF kontakt med Direktoratet for byggkvalitet som kunne opplyse at byggt teknisk forskrift har spesifiserte krav til universell utforming av toalettrom, men den sier ingenting om lydisolering av toaletter i arbeidsbygg eller byggverk for publikum. Regelverket sier heller ikke noe om hvor toalettene bør være plassert i publikumsbygninger eller på en arbeidsplass, utover at de skal være lette å finne. LMF mener dagens regelverk i for liten grad ivaretar våre medlemmers interesser. I den forbindelse initierte LMF et møte med både Statsbygg og Standard Norge i begynnelsen av 2020. Her la vi frem våre synpunkter og problemstillingen til fordøyelsessyke. Både Statsbygg og Standard Norge var glade for tilbakemeldinger og skulle ta dette med videre i sitt arbeid.

Den 15. mai 2020 publiserte LMF en sak på vår nettside om korona-stengte toaletter på en bussrute fra Skjåk til Lillehammer. Innlandstrafikk stengte sine toaletter til tross for at verken Helsedirektoratets korona-veileder for kollektivtransport eller Kollektivtrafikkforeningen påbød busser å stenge toalettene. Etter at LMF skrev om saken valgte Innlandstrafikk å endre på sin praksis og åpne toalettene for reisende som har et særskilt behov.

Den 1. oktober deltok generalsekretær på møte om universell utforming i regi av FFO. Møtet ble arrangert i forbindelse med at FFO skulle oppdatere sitt politiske notat om universell utforming. Her ga generalsekretær tydelig tilbakemeldinger på vegne av LMFs medlemmer. Helt konkret påpekte generalsekretær at det i alt for liten grad snakkes om tilgang til og utforming av toaletter i debatten om universell utforming. Generalsekretær oppfordret FFO til å sette mer fokus på dette, noe FFO var positive til.

Den 19. november 2020 markerte LMF den internasjonale toalettdagen med å lansere en kronikk på vår nettside om universell utforming av toaletter. Kronikken ble skrevet av redaktør Miriam Ekelund og generalsekretær Mads Johansson. I kronikken oppfordret vi regjeringen til å fokusere mer på tilgangen til og utforming av toaletter i samfunnet, spesielt i forbindelse med den kommende oppdaterte handlingsplanen for universell utforming. I desember 2020 sendte LMF også våre innspill direkte til Kulturdepartementet om handlingsplanen for universell utforming som skal lanseres i 2021.

Arbeidsliv

I forbindelse med revidering av FFOs arbeidspolitiske notat, sendte seniorrådgiver Arne Schatten og generalsekretær Mads Johansson inn innspill på vegne av LMF. I innspillet opplyste vi blant annet om resultatene fra vår medlemsundersøkelse som viser at så mange som 65 % mener dårlig lydisolering og manglende diskret plassering av toalettene påvirker arbeidshverdagen negativt, og at rundt 20 % tar egen-meldingsdag som kunne vært unngått dersom toalettforholdene hadde vært bedre. Vi påpekte også i innspillet blant annet at økt bruk av fleksibel arbeidstid og mulighet for hjemmekontor vil kunne gjøre at flere fordøyelsessyke kan delta i arbeidslivet.

Evaluering av Nye metoder

I februar 2020 ble det offentliggjort at det nasjonale systemet for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten skal evalueres. I den forbindelse ba Helse- og omsorgsdepartementet om innspill til mandatet for evalueringen. Seniorrådgiver Arne Schatten og generalsekretær Mads Johansson utarbeidet inn et innspill til Helse- og omsorgsdepartementet på vegne av LMF. I innspillet påpekte vi blant annet at unntaksordningen må evalueres. Metoder som er til vurdering, skal som hovedregel ikke tas i bruk i norske sykehus. Det kan likevel oppstå situasjoner der unntak fra denne regelen kan være aktuelt.

I innspillet påpekte vi blant annet at unntaksordningen bør brukes i de tilfeller hvor det foreligger gode medisinske argumenter, og at behandlingen i større grad må styres etter medisinsk-faglig vurderinger, og ikke bare anbudsregler. Vi påpekte også i innspillet at dagens system ikke fungerer optimalt, da det ofte tar svært lang tid før norske pasienter får ta i bruk godkjente legemidler. Dette er spesielt tydelig når vi sammenligner oss med andre europeiske land. Vi påpekte også at evalueringen bør undersøke hvilken plass persontilpasset medisin har i dagens system, og hvordan systemet eventuelt bør endres for å imøtekomme det økende fokuset på persontilpasset medisin.

Grunnstønad for personer med IBS som går på lavFODMAP-dietten

LMF skal i henhold til handlingsplanen jobbe for at flere av våre medlemmer får innvilget stønad til nødvendig diett. Hovedfokuset har siden 2019 vært grunnstønad til personer med IBS som har god effekt av lavFODMAP-dietten, og som av den grunn får et fordyret kosthold.

Den 6. september 2019 hadde administrasjonen møte med Arbeids- og velferdsdirektoratet for å diskutere tematikken. LMF tok initiativ til møtet da vi mener personer med IBS som har effekt av lavFODMAP-dietten, og som av den grunn må unngå matvarer som inneholder fruktaner (glutenholdige produkter) med mer, har rett på grunnstønad i henhold til folketrygdloven. I møtet la LMF frem våre synspunkter og hevdet at lavFODMAP-dietten både er fordyrende, alminnelig anerkjent og vitenskapelig dokumentert, og dermed oppfyller kravene til folketrygdloven. LMF har tidligere vært i dialog med Nasjonal kompetansetjeneste for funksjonelle mage-tarmsykdommer og de støtter vårt synspunkt i denne saken. NAV svarte i møtet at de i 2016 hadde hatt en omfattende gjennomgang av lavFODMAP-dietten for å kartlegge om dietten oppfyller kravene. I NAVs konklusjon fra 2016 er dietten å anse som varig, vitenskapelig dokumentert og alminnelig anerkjent, men NAV fant ikke dietten fordyrende. Denne konklusjonen er LMF sterkt uenig i, da vi mener lavFODMAP-dietten for mange gir økte utgifter utover SIFOs minstesats.

I begynnelsen av 2020 var LMF i dialog med Nasjonal kompetansetjeneste for funksjonelle mage-tarmsykdommer, og planen var å inngå et samarbeid for å gjøre en formell kartlegging av kostnader ved lavFODMAP-dietten. På grunn av koronaviruset ble imidlertid kartleggingen med kompetansetjenesten lagt på is inntil videre. I september 2020 var LMF, ved seniorrådgiver Arne Schatten, redaktør Miriam Ekelund og generalsekretær Mads Johansson, i digitalt møte med

Forbruksforskningsinstituttet SIFO. Målet var å bedre forstå SIFOs utregninger til grunnstønadssetser, og gjøre dem oppmerksomme på problemstillingen til personer med IBS som går på lavFODMAP-dietten. I oktober 2020 skrev LMFs generalsekretær et debattinnlegg på LMFs nettside hvor han problematiserte regjeringens forslag om å fjerne grunnstønad til personer med non-cøliakisk glutensensitivitet. I debattinnlegget argumenterte han også for at personer med irritabel tarm som har effekt av lavFODMAP-dietten, og som av den grunn får merkostnader, må inn i grunnstønadsordningen. Videre har LMF i starten av 2021 inngått et samarbeid med advokatfirmaet Legalis for nærmere å undersøke NAVs avslag på grunnstønad til IBS-pasienter. Dette arbeidet vil fortsette i 2021.

Statsbudsjettet 2021

Den 7. oktober la regjeringen frem sitt forslag til statsbudsjett for 2021. I etterkant av at statsbudsjettet ble lagt frem publiserte LMF en sak på vår nettside med de viktigste punktene for vår målgruppe. LMF, ved generalsekretær Miriam Ekelund og generalsekretær Mads Johansson, skrev også et innspill til arbeids- og sosialkomiteen. I innspillet argumenterte vi for at personer med IBS som har effekt av lavFODMAP-dietten må inn i grunnstønadsordningen. I innspillet påpekte vi også at vi er uenige i regjeringens forslag om at skjermetillegget til uføre alderspensjonister skal fjernes. I forbindelse med statsbudsjettet skrev generalsekretær også en kronikk om regjeringens forslag om å fjerne grunnstønad til personer med non-cøliakisk glutensensitivitet.

Sammenslåing av egenandelstak 1 og 2

LMF, ved Anne Karin, Mona og Arne sendte innspill til FFO vedrørende høring om sammenslåing av egenandelstakene 1 og 2. Dette var en vanskelig avveining om hva som er best for våre medlemmer da det avhenger av hvilke offentlige helsetjenester den enkelte bruker. Sammenslåing vil gi høyere egenandeltak for de som kun benytter helsehjelp hos lege og legemidler på blå resept, men redusert kostnad til egenandel om flere tjenester benyttes. Gruppen mente at flere av våre medlemmer må ha rett til øvrige helsetjenester innen ordningen, og at LMF kan styrke informasjonen om dette.

Brukermedvirkning

Helfos fagråd for stomi

Landsstyremedlem Aliina Hämäläinen har i 2020 representert LMF i Helfos fagråd for stomi.

Brukermedvirker i forskningsprosjekt ved St. Olavs Hospital og NTNU

Tidligere landsstyremedlem i LMF, Tine Rønning Øyen, har i 2020 vært brukermedvirker i forskningsprosjektet «Kronisk tarmbetennelse – sykdomsmekanismer og persontilpasset behandling». Forskningsprosjektene mål er å bidra til mer målrettet og persontilpasset behandling for pasienter med kronisk tarmbetennelse. Det skal i prosjektet samles vev og tas blodprøver fra pasienter og friske kontrollpersoner. Man håper å avklare hvordan betennelsesprosessene starter og holdes ved like, og hvilke signalmekanismer som er aktive i denne prosessen med mål å finne angrepspunkter for nye og bedre behandlingsmetoder. Prosjektet gjennomføres ved St. Olavs Hospital og NTNU med deltakelse fra flere andre sykehus i Helse Midt-Norge.

Brukermedvirkning i forskningsprosjekt om fekaltransplantasjon for IBS pasienter

Arne Schatten er brukermedvirker i et norsk forskningsprosjekt som er den største forskningen på fekaltransplantasjon på IBS pasienter på verdensbasis. Schatten har i 2020 gitt innspill til prosjektet via telefon og e-post. Prosjektet ledes av Peter Holger Johnsen ved UNN Harstad. Prosjektet inkluderer 406 pasienter med IBS. Forstudien til prosjektet, 90 pasienter, viser 65% bedring som er et meget godt resultat. LMF er svært tilfreds med at søknaden om denne store studien kommer i gang i

Norge og vil vise stor betydning i behandlingen av pasienter med IBS. Studien skal etter planen starte pasientrekrutteringen i mai/juni 2021.

Brukermedvirkning i PROM-prosjekt

LMF, ved seniorrådgiver Arne Schatten, har i 2020 vært representert som brukermedvirker i prosjektet PROM. PROM står for Patient-reported outcome measures, på norsk: Pasientrapporterte utfallsmål. PROM går ut på å fange opp symptomer og plager som ikke lar seg måle på annen måte enn selvrapportering ved et spørreskjema. Ved PROM skal pasientene rapportere hvordan sykdom og behandling påvirker livet, og deres opplevelse av helse. PROM-prosjektet er et initiativ av Takeda hvor også gastroenterologer, IBD sykepleiere med flere deltar. I prosjektet skal det lages en informasjonsfolder til helsepersonell og pasienter om PROM, og en App som skal hete «IBDinfo». PROM-brosjyrene til helsepersonell og pasienter ble ferdig i begynnelsen av 2020 og ble sendt ut til våre medlemmer i vårt medlemsblad Fordøyelsen i mars 2020.

Appen IBDinfo

Appen IBDinfo ble ferdigstilt i desember 2020 og markedsført til våre medlemmer i begynnelsen av 2021. Appen er en lettfattelig og avansert IBD App, som gir informasjon om en rekke temaer relevant for våre medlemmer, slik som ernæring, seksualitet, reise, utmattelse, rettigheter, mental mestring m.m. I tillegg har appen et symptomregistreringsverktøy som heter «Min IBD-disk». Her kan brukerne rapportere på ulike pasientrapporterte utfallsmål (PROM). Det skal på sikt også implementeres en toalett-finner i appen. LMFs Arne Schatten har deltatt på flere arbeidsmøter i prosjektet og gitt innspill sett fra pasientenes ståsted.

NSGU – referanse gruppe

Nasjonal kompetansetjeneste for gastroenterologisk ultralyd (GIUS), holder til ved Haukeland sykehus i Bergen. LMF er representert i referansegruppen ved Bjørn Gulbrandsen. Referansegruppen har et møte årlig hvor en går igjennom hvordan arbeidet med GIUS er i Norge og hvor alle Helseforetakene er representert. Som pasientrepresentant har Gulbrandsen avdekket at interessen og utbredelsen av GIUS er veldig forskjellig i de forskjellige helseforetakene og også innenfor helseforetakene. GIUS er en for pasientene meget skånsom metode som bør vurderes ved visse pasientundersøkelser og tilstander.

Media/presse

Sak i Dagsavisen om kampanjen «Ikke alle funksjonsnedsettelse er synlige».

I 2019 gjennomført LMF kampanjen «Ikke alle funksjonsnedsettelse er synlige». I kampanjen oppfordret vi bedrifter til å bytte ut skiltene de har på sine handikoptoaletter, med formål å synliggjøre at handikoptoalettene også kan brukes av personer med usynlige funksjonsnedsettelse. Høsten 2019 sa kjøpesenterkjeden Alti ja til å delta, med ønske om å bytte ut alle sine handikoptoalettskilt på sine rundt 20 kjøpesentre. LMFs redaktør Miriam Ekelund skrev i februar 2020 en pressemelding om kampanjen og Alti som ble sendt til 10 mediebyråer, og Dagsavisen publiserte en sak 7. februar. I saken kan man også lese om Elisabeth på 31 år med IBS som fikk kjeft av en annen mann fordi hun brukte handikoptoalettet på et kjøpesenter.

Mediaplanets magasin Mage og tarm

I mai 2020 ble LMF omtalt i Dagbladets magasin «Mage og tarm». Deriblant skrev seniorrådgiver Arne Schatten lederen til magasinet. Det ble informert om mye av LMFs arbeid, slik som markeringen av IBD-dagen, samvalg og Tarmterapi-filmene, tilgjengelighet til toaletter i samfunnet med mer.

Omtale på forskning.no om opprop mot tilsetningsstoffer

I august 2020 publiserte forskning.no en artikkel om LMFs opprop mot bruk av enkelte tilsetningsstoffer i maten. LMF lagde oppropet på bakgrunn av at flere dyrestudier viser at disse tilsetningsstoffene kan endre tarmfloraen på en måte som fremmer tarminflammasjon. LMF frykter at stoffene dermed kan utgjøre en mulig helserisiko også for mennesker.

Sak i Bergensavisen (BA) 23. november

LMF, ved generalsekretær Mads Johansson, uttalte seg i Bergensavisen den 23. november 2020 om reality-profil Mario Riera som fikk stygge kommentarer på Instagram etter at det ble kjent at han muligens må få stomi på grunn av sin ulcerøs kolitt.

Debattinnlegg i Adresseavisa om AtBs ønske om å fjerne toaletter på sine regionbusser

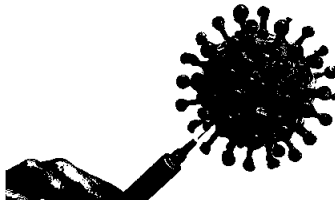
Den 9. desember 2020 ble LMF gjort kjent med at mobilitetselskapet AtB, som administrerer kollektivtrafikken i Trøndelag, ønsket å fjerne toalettene på sine regionbusser. På bakgrunn av dette skrev LMF et debattinnlegg som ble publisert av Adresseavisen den 10. desember. I debattinnlegget påpekte vi at forslaget til AtB oppleves diskriminerende. Vi sendte også en uttalelse til ledelsen i AtB og til fylkesordføreren i Trøndelag, med kopi til alle partiene i fylkestinget. Den 16. desember sendte AtB ut en pressemelding hvor de skriver at de snur i saken og likevel vil tilby toaletter på de lengste bussrutene.

Artikkel i magasinet Allers mai 2020

I mai 2020 ble seniorrådgiver i LMF, Arne Schatten, intervjuet i en artikkel i magasinet Allers. I artikkelen var det først et lengre intervju med TV-personlighet Carina Olset som selv har ulcerøs kolitt. Schatten tok opp temaer som tabu, utfordringer med å finne tilgjengelig toaletter, LMFs dokort og viktigheten av det kommer nye og effektive legemidler.

Informasjon om covid-19

I 2020 har LMF informert hyppig om koronasituasjonen og nyheter relevant for fordøyelsessyke. Det har blitt laget en egen koronafane på nettsiden hvor nyheter og relevant informasjon publiseres. LMF har jevnlig vært i kontakt med Norsk gastroenterologisk forening for å få deres uttalelser om risiko for fordøyelsessyke, vaksinasjon og medisiner med mer. I mai 2020 lagde LMF en informasjonsfilm på rundt 40 minutter om koronaviruset og fordøyelsessykdom. I filmen ble Øistein Hovde, som er spesialist i indremedisin og fordøyelsessykdommer, intervjuet av LMFs redaktør Miriam Ekelund. Utgave 2 av Fordøyelsen i 2020 hadde korona som hovedtema, og det har i de andre utgavene i 2020 også blitt publisert artikler om korona relatert til fordøyelsessykdommer. LMF sentralt utarbeidet i 2020 en intern smittevernveileder ved fysiske arrangementer, som ble sendt til alle lokallag.

Fordøyelsen

Medlemsmagasinet Fordøyelsen har fire årlige utgaver og et opplag på 5800 ved utgangen av 2020. Magasinet sendes ut til alle medlemmer, samarbeidspartnere, sykehus, samt noen legekontor og rehabiliteringsinstitusjoner.

I 2020 var det fast spalte med psykolog, jurist, ernæringsfysiolog og en dobbeltside rettet mot ungdommer i alderen 12 til 17 år. Det var ungdomsleder Martine Teigen som leverte innhold til ungdomssiden. Hun gjorde mange forsøk på å få ungdommene til å sende inn tekster, vitser og tegninger, men det viste seg dessverre å være vanskelig å få dem «på banen».

Noen av temaene i Fordøyelsen i 2020 er: ulike nyheter fra LMF, forskningsartikler fra IBSEN-studien, blogginnlegg, pasienthistorier, cannabisolje som medisin, viktigheten av en god tarmflora, fekal transplantasjon, nyhetsartikler om korona, ultralyd som undersøkelsesmetode, et medlem som kjempet for å få medisin som virker, nyhetsartikler om mulige skadelige elementer i vårt kosthold, skolerettigheter, flytende næring for IBD-pasienter, stomi og helsegevinster ved å spise økologisk mat.

LMF har en fast gruppe av frilansjournalister, men leier også inn eksterne skribenter ved behov. Miriam Ekelund var vikar for Anne Kristin Rødolv i hele 2020.

Hjemmeside (www.lmfno.no)

LMFs hjemmeside inneholder:

- Info om organisasjonen
- Info om fordøyelsessykdommer
- Info om læring og mestring
- Kalender med oversikt over våre arrangement
- Medlemsfordeler
- Annonser fra annonsører med linker til nyttig fagstoff eller produkter
- Min side: lukket side hvor medlemmer kan lese vårt magasin Fordøyelsen elektronisk, se webinarer og lese pluss-artikler m.mer
- Infoen presenteres i varierte former: Tekster, webinarer, brosjyrer og filmer.

Totalt 156 000 unike brukere i 2021. (Mot 116 000 året før.) Rundt 3000 individuelle brukere på det meste hver dag i mars rundt «koronaslipp». I underkant av hele 70% finner fram til siden vår gjennom Google-søk, og i underkant av 20% kommer via sosiale medier. 11% søker oss opp direkte.

Våre mest leste og/eller delte saker er saken om «Koronaviruset og mage- og tarmsykdommer (mars)», «Jeg kan ikke ta bussen når de stenger toalettet» (mai), sak om tilsetningsstoffer (august), «Seier for stomibrukere» (oktober) og «Forskning på enkeltindividets tarm» (okt/nov).

Nytt på hjemmesiden av 2020 er blant annet fanen «Samvalg», «Podcasten Shit Happens», «Medisinfinneren», «Koronaknapp» og «Skolerettigheter».

Flere webinarer er lagt ut i etterkant av digitale samlinger/kurs.

Sosiale medier

Saker fra både hjemmeside og eksterne artikler, blir delt ukentlig på Facebook og Instagram- hvor vi p.t. 15.03.21 har 8700 Facebook- følgere. (Mot 8072 året før).

Instagram som blir oppdatert i gjennomsnitt et par ganger i uka - hvor vi p.t. 15.03.2021 har 2139 følgere. (Mot 1800 følgere året før.) Vi fikk 1000 nye følgere «over natta» da vi publiserte saken om tilsetningsstoffer høsten 2020.

Frivillig Aliina Hamalainen har bistått webredaktør med Instagram.

Nyhetsbrev

Det ble sent ut syv nyhetsbrev i 2020. Nyhetsbrevene blir åpnet av i gjennomsnitt 50-60 %. Mot slutten av 2020 ble det enighet om å sende ut nyhetsbrev litt oftere, og webredaktør tilstreber å gjøre det.

Nye medlemsfordeler

LMF har i 2020 inngått avtaler som gir våre medlemmer nye medlemsfordeler. I 2020 har LMF inngått avtale med Digg Box og Funksjonellmat.

Nettbutikk

LMF lanserte i 2020 sin egen nettbutikk. Nettbutikken har blitt drevet frem av landsstyremedlemmene Johny Ferbu og Bjørn Thore Wallin Marthinsen. LMF har inngått et samarbeid med Tegu sport og kundene handler fra deres nettside. Tegu sport trykker opp og sender ut varene etter hvert som bestillingene kommer inn. Omtrent 10 % av salgssummen går tilbake til LMF for å styrke arbeidet som gjøres for personer med fordøyelsessykdommer. I nettbutikken finner man produkter som kabinkoffert, bag, paraply, refleksvest, forkle, bærenett eller klær med LMF-logo.

Samarbeidspartnere

NORIN Norwegian inflammation Network

NORIN er en klynge av faglig ekspertise innen betennelsessykdommer. LMF er medlem og har plass i styret siden stiftelsesmøtet. NORIN driftes hovedsakelig frivillig med en deltidsansatt. Daglig leder sluttet og stillingen ivaretas av styreleder som frivillig. Det arrangeres faglige møter for helsevesen og industrien, samt egne møter for medlemmer i pasientforeningene.

EFCCA

LMF er medlem av The European Federation of Crohn's & Ulcerative Colitis Associations (EFCCA). EFCCA er en paraplyorganisasjon som representerer europeiske pasientorganisasjoner som jobber for IBD-pasienter. LMF deltar på europeiske møter hvert år og utveksler erfaringer med både EFCCA og deres medlemsorganisasjoner.

Unge funksjonshemmede

LMF er medlem av Unge funksjonshemmede og deltar på flere av deres møter hvert år. For mer informasjon se kapittelet om ungdomsarbeid i LMF.

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO)

LMF er medlem av FFO og deltar på flere av deres møter hvert år. I 2020 deltok LMF på FFOs legemiddelseminar, organisasjonsnettverk og ledermøte. LMF og FFO utveksler også informasjon om høringer, og interessepolitisk og organisatorisk arbeid.

Frivillighet Norge

LMF er medlem av Frivillighet Norge og får informasjon og veiledning om saker som gjelder frivillighetsarbeid og frivillighetspolitikk.

Annonsører i Fordøyelsen/nettsiden 2020:

Janssen-Cilag, AbbVie, Takeda, Coloplast Norge AS, Takeda, Pfizer, Funksjonell mat og Helseogsunnhet.

Layout og trykk:

Layout og trykk av medlemsbladet Fordøyelsen: Kai Hansen Trykkeri. Redaktør Miriam Ekelund har designet bladet i 2020.

Æresmedlem

Roy Pettersson ble utnevnt til æresmedlem i 2008.
Arne Schatten ble utnevnt som æresmedlem i 2019.

Årets hjelper

Det ble ikke delt ut årets hjelperpris i 2020.

Tusen takk til alle som har gjort en innsats for LMF!

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Bjørn Thore Wallin Marthinsen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-957452

IP: 88.89.xxx.xxx

2021-06-11 09:28:18Z

Marion Alver

Styreleder

Serienummer: 9578-5993-4-1523220

IP: 84.211.xxx.xxx

2021-06-12 10:58:22Z

Anne-Karin Sørdal

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2471537

IP: 46.230.xxx.xxx

2021-06-12 12:45:19Z

Elin Ragnhild Johansen Gjika

Styremedlem

Serienummer: 9578-5990-4-3574576

IP: 88.88.xxx.xxx

2021-06-13 09:52:19Z

Martin Helgeland-Rossavik

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-3256025

IP: 89.10.xxx.xxx

2021-06-13 09:54:36Z

Ragnhild Arentz

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-1528473

IP: 81.166.xxx.xxx

2021-06-13 12:03:54Z

Ylva Leigh Henriksen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-4285654

IP: 84.212.xxx.xxx

2021-06-13 12:05:12Z

Inger Lise Vidhammer

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2966896

IP: 83.243.xxx.xxx

2021-06-13 13:36:34Z

Penneo Dokumentnøkkel: YZEYD-F45DL-TH0KG-TFYBE-EGWCT-F7M8L

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Mads Johansson

Daglig leder

Serienummer: 9578-5997-4-586797

IP: 86.62.xxx.xxx

2021-06-14 08:11:05Z

Penneo Dokumentnøkkel: YZEYD-F45DL-T40KG-TFYBE-EGWCT-F7M8L

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

BDO AS
Tordenskjoldsgt. 13-15
2821 Gjøvik

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Landsforeningen Mot Fordøyelses- Sykdommer

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Landsforeningen Mot Fordøyelses- Sykdommer.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2020
- Aktivitetsregnskap for 2020
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

BDO AS

Eldrid Mona Furuhovde
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: OQ1BF-FEW40-L6KON-6DEFI-375WL-SESPE

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Eldrid Mona Furuhovde

Partner

Serienummer: 9578-5995-4-293976

IP: 188.95.xxx.xxx

2021-05-25 10:49:43Z

Penneo Dokumentnøkkel: OQ1BF-FEW40-L6KQW-6DEF-L-375WL-SESEPE

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Resultatregnskap Landsforeningen mot Fordøyelses-sykdommer

	Note	2020	2019
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekt		14 323	54 445
Annen driftsinntekt	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	4 009 051	3 899 498
Sum driftsinntekter		4 023 374	3 953 943
Driftskostnader			
Varekostnad	8	503 238	614 983
Lønnskostnad	9	1 842 886	1 866 288
Annen driftskostnad	4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15	796 538	1 543 941
Sum driftskostnader		3 142 662	4 025 212
Driftsresultat		880 711	-71 269
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	17	17 378	25 777
Annen rentekostnad		335	434
Annen finanskostnad		4 103	0
Resultat av finansposter		12 941	25 343
Ordinært resultat før skattekostnad		893 652	-45 926
Skattekostnad på ordinært resultat		0	0
Årsresultat		893 652	-45 926
Overføringer			
Overført annen egenkapital	17	893 652	-45 926
Sum overføringer		893 652	-45 926

Penneo Dokumentnøkkel: P2WJTJ-YXKW-BCOZH-5GG8X-N1BHM-6BOQD

Balanse

	Note	2020	2019
Eiendeler			
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	16	-3 500	64 664
Andre kortsiktige fordringer	16	155 378	150 833
Sum fordringer		151 878	215 497
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	17	4 399 385	2 465 371
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		4 399 385	2 465 371
Sum omløpsmidler		4 551 264	2 680 868
Sum eiendeler		4 551 264	2 680 868

Penneo Dokumentnøkkel: P2W1J-X7XKW-BCOZH-5GG8X-N1BHM-6BQQD

Balanse

Egenkapital og gjeld	Note	2020	2019
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	18	2 579 534	1 685 882
Sum opptjent egenkapital		2 579 534	1 685 882
Sum egenkapital		2 579 534	1 685 882
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		195 474	129 934
Skyldig offentlige avgifter		98 091	99 357
Annen kortsiktig gjeld	5, 19	1 678 165	765 694
Sum kortsiktig gjeld		1 971 730	994 985
Sum gjeld		1 971 730	994 985
Sum egenkapital og gjeld		4 551 264	2 680 868

Styret i Landsforeningen mot Fordøyelses-sykdommer

Marion Alver
styreleder

Anne-Karin Sørdal
nestleder

Ragnhild Arentz
styremedlem

Bjørn Thore Wallin Marthinsen
styremedlem

Ylva Leigh Henriksen
styremedlem

Inger Lise Vidhammer
styremedlem

Martin-Kristofer Helgeland-Rossavik
styremedlem

Elin Ragnhild Johansen Gjika
styremedlem

Mads Johansson
daglig leder

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Mads Johansson

Daglig leder

Serienummer: 9578-5997-4-586797

IP: 86.62.xxx.xxx

2021-05-20 08:12:26Z

Marion Alver

Styreleder

Serienummer: 9578-5993-4-1523220

IP: 89.8.xxx.xxx

2021-05-20 08:47:35Z

Anne-Karin Sørdal

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2471537

IP: 46.230.xxx.xxx

2021-05-20 10:40:05Z

Bjørn Thore Wallin Marthinsen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-957452

IP: 77.16.xxx.xxx

2021-05-20 11:14:10Z

Ylva Leigh Henriksen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-4285654

IP: 84.212.xxx.xxx

2021-05-20 11:34:35Z

Elin Ragnhild Johansen Gjika

Styremedlem

Serienummer: 9578-5990-4-3574576

IP: 46.230.xxx.xxx

2021-05-20 11:53:48Z

Martin Helgeland-Rossavik

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-3256025

IP: 89.10.xxx.xxx

2021-05-23 11:05:16Z

Ragnhild Arentz

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-1528473

IP: 81.166.xxx.xxx

2021-05-23 15:03:31Z

Penneo Dokument tnoekket: P2WJTJ-X7XKW-BCOZH-5G68X-N1BHM-6BOQD

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Inger Lise Vidhammer

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2966896

IP: 212.251.xxx.xxx

2021-05-25 07:05:46Z

Penneo Dokument nøkkel: P2WTJ-X7XKW-BCOZH-5G68X-N1BHM-6BOQD

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>